

passende for det italienske Raigræs som for alle dermed beslægtede Værter.*)

Nyopfundne Tærskemaskiner.

I.

Amerikansk transportabel Tærskemaskine.

(Meddeelt.)

En saadan hidbragtes af Hr. Skibscapitain Nabe for et Par Aar siden fra New-York, i hvis Omegn den allerede dengang skal have været meget udbredt, skjøndt Opfinderen kort iforveien havde taget Patent derpaa.

Grundlaget, hvorpaa Maskinen hviler og er opført, udgjør tvende Bjelker, der enten lægges paa Jorden eller nedgraves saaledes, at den øverste Flade bliver lige med Jorden. I første Tilfælde maa Mellemrummet til Bjelkernes Hvide opfyldes

*) Ifølge mig meddeelt Underretning, tillægges dette Raigræs megen Berømmelse i Mecklenborg, hvor det næsten har fortrængt det engelske Raigræs, da hiint kommer tidligere, har bredere Blade og giver større Afgrøde; men Prisen paa Frøet er endnu meget høi. Muligt kan til Forsaaret erholdes smaae Quantiteter deraf tilkjøbs hos Urtekræmmer J. D. Schmidt paa Hjørnet af Frederiksberggade og Westervold.

med Jord eller Gjødning, for at Hestene beqvemt kunne gaae derover. Paa den ene af disse Bjelker findes fastgjort Hestegangen, hvis Radius eller Træfarm naaer hen til Maskineriet paa den anden Ende, eller det egentlige Tærsteapparat. Forbindelsen imellem Hestegangens Hjul og Tærsteapparatet skeer ved en lang Jernaxel, der dækkes og beskyttes ved Planker, som i Form af en lang Kasse ere fastgjorte til ommeldte Bjelker, mod hvilke Axlen ligger parallel.

Tærsteapparatet eller den egentlige Tærstemaskine, som samlet optager et hoist ubetydeligt Rum, neppe saa stort som en almindelig Qværn til Haandkraft, drives ved den lange Jernaxel, hvorpaa er fastgjort et lidet Ramhjul, der ved Drev og en bred Rem sætter den store Tromle i Bevægelse, idet Remmen gaaer over en lille Valse, der er fastgjort paa Tromlens Axe. — En anden mindre Tromle sættes ogsaa derved i Bevægelse. Disse Tromler ere besatte med noie afpassede Jernpigge, som bevæge sig mod hinanden, idet Piggene gribe i hinandens Mellemrum. Under den store Tromle er, som paa andre Tærstemaskiner, anbragt en concav Bund, der her er besat med lignende Pigge, hvis Stilling mod Tromlens modarbeidende Pigge er saa noie beregnet, at Halmen, uagtet Tromlens store Force, synes heel og ubeskadiget at flyve igjennem, og kun ved lang Tæd, f. Ex. naar Rugen er af 3 Alens Længde, kan det hælde sig at noget svøbes om Tromlen. Sæden lægges, som ellers, paa et Bord,

hvorfra den føres mod Tromlerne, der formedelst Piggene gribe den, føre den ned mellem sig, og da Tromlerne have en forskjellig Hurtighed, en forskjellig Størrelse, og arbeide mod hinanden, skeer Sædens Tærkning ved Piggernes Indvirkning. Erfaring har viist ved det hidbragte Exemplar, som benyttes paa det, Hr. Kapitain Rabe tilhørende Landsted Skovrød ved Hirschholm, at Maskinen tærsker aldeles reent og at Halmen ikke beskadiges. Den tærsker i Timen 4 à 5 Tønder Havre og Byg.

Forskjellen mellem denne Maskine og andre bestaaer altsaa deri, at Sæden ei afflaaes ved Pleiler, der ere anbragte paa en Tromle, men at den afrives og afsnides ved ovenmeldte hurtigt arbejdende Piggens Indgriben mod hinanden.

Til at lade Maskinen gaae, udfordres ikke mere Kraft, end hvad 2 gode Arbeidsheste kunne afgive. Til at betjene Maskinen behøves en Mand til at binde Halmen og et Fruentimmer til at tage fra; et til at lægge for og et Barn til at lange til. Naar Hestene ere stadige og villige, behøves Ingen til at kjøre dem, da de gaae af dem selv.

Hvad der især maa anbefale denne Maskine er deels det ubetydelige Rum den optager, og deels dens Construction, der er saa simpel, at enhver Bonde selv kan sætte den sammen, stille den ad og rette de Mangler, der mulig ved Brugen kunne fremkomme.

II.

Haandtærskemaskine, opfundet af Hr. Kammer-
raad Bang.

(Efter Handels- og Industrie-Tidenden, d. 9 Januar 1836.)

”For omtrent et Aar siden lod Kammeraad Bang til Noragergaard til Forsøg forfærdige en Haandtærskemaskine, som ikke havde de tvende forreste Valser, ved Hjælp af hvilke Sæden trækkes ind i selve Maskinen, og som gjøre at denne ikke alene bliver tungere at bevæge, men ogsaa bliver mere sammensat og kostbar. Dens indvendige Bredde er 19 Tommer; den er omtrent 5 Qvarteer hoi; hviler paa et Lød, 3 Qvarteer fra Gulvet, saaledes, at den udtærskede Halm kan falde paa en Rist, der støtter sig umiddelbart op til Lødet, saaledes som paa de almindelige Tærskemaskiner. Denne Haandtærskemaskine kan, uden at den behøver at stilles ad, tilligemed alt hvad der horer til samme, transporteres paa en Bondevogn, og strax opsættes i enhver Bondeloe. Efter de Forsøg, som ere anstillede med denne Haandtærskemaskine, har det vilst sig, at der med 4 Mand og 1 Dreng kan tærskes fra 4 til 5 Tonder Rug om Dagen, og af Byg $2\frac{1}{2}$ Trave i Timen, alt fuldkomment saa reent som man kan tærske med Pleil eller paa nogen af de større Tærskemaskiner. Efter samme Construction forfærdiges nu ten Tærskemaskine til at trækkes af een Hest; men ligeledes til at kunne transporteres

fra et Sted til et andet, og uden Vanskelighed opsættes ved enhver Bondegaard; at den da vil kunne udrette ligesaa meget som den almindelige Lærskemaskine, der gaaer ved 3 Heste, og som betjenes af 6 til 7 Mand, forventes ifølge de Resultater, den lille Maskine har leveret. En saadan Lærskemaskine kan forfærdiges af enhver somhelst duelig Landsby: Smedker eller Tømmermand, og vil ikke koste over 100 Rbd. i complet Stand naar den skal gaae ved Hestekraft, og 60 Rbd. ved Haandkraft. Maskinen afbenyttes af en af Nøragergaard's Bønder, og flere Bestillinger af Bønder ere allerede gjorte paa denne Lærskemaskine."

Tobaksdyrkning i Ungarn.

(En Meddelelse til Landhuusholdnings-Selskabet.)

Paa en Reise, jeg i de sidste 1½ Aar havde den Lykke at kunne foretage med Hensyn til Vand- og Møllebygningssvæsenet, idet Hans Majestæt Kongen dertil Allernaadigst understøttede mig, kom jeg ogsaa til Ungarn, for at see de skønne Donau-Regulerings-er, og at lære de betydelige Sumpudtørninger at kjende. I Pressburg havde jeg den Ære, at gjøre Bekjendtskab med en Godsbesidder, Oberstuhlfriecher og Ablegat fra Ugocher-Comitat, Hr. Ladislaus Szentpali v. Homorod St. Paul, der efter den almindelige Mening avler den bedste Tobak i Ungarn. Med den største Beredvillighed opfyldte han mit Ønske, at gjøre mig bekjendt med hans Fremgangsmaade, idet han gav mig følgende Meddelelser:

God Muldjord (en noiere Angivelse eller Analyse kunde jeg ei erholde) gjennemgraves godt ½'

dybt, hvorpaa lægges en Jordblanding, ogsaa $\frac{1}{2}$ ' tykt, bestaaende af 2 Dele Sand, 1 Deel lædsket Kalk og 1 Deel Kulstov med Aske, helst af Træe. Efterat denne Jordblanding er vel sammengrabet med den underliggende Muldjord, idet der graves 1' dybt, gjødes 300 Kvadratfavne med et østerrigsk Centner Salt. Af Saltet afhænger Tobakkens Aroma, og endnu mere af samme vilde, efter Gødsbesidderens Paastand, betydeligt forhøje samme.

I Begyndelsen af Februar saaes Frøet i Mistbænke, der vel maa beskyttes mod Kulden. Efter 10 til 12 Uger har man Planter, som kunne sættes. En Time før Omsætningen vandes Mistbænken, og Planten udtages nu med en Gaffel, for at saa megen Jord som muligt følger med, og de fine Rødder ei bestadiges. Paa een Kvadratfavn sættes kun 4 Planter. Plantningen maa ske om Aftenen, og, hvis man om Natten kan frygte Dium eller Frost, maae de bedækkes til Solens Dvgang. Naar Planterne have fæstet Rødder, og dette viser sig ved en mærkelig Væxt, maae de hakkes og holdes reise for Ufrud. Eidskuddene affjæres stedse, saa at kun de Blade blive tilbage, som udskyde umiddelbart fra Stammen. Naar Stammen er 3' høi og Bladene 10" lange, hvilket sædvanligt er Tilfældet i Midten af August, kan man meget godt bringe disse hurtigt til Modenhed, idet man neden paa Stammen afskræller Barken rundt om i en Bredde af 2". I Begyndelsen af September ere Bladene sædvanligt modne, hvilket kjendes derpaa, at de begynde at faae gule Pletter paa Overfladen. De afbrydes nu i Middagsheden, trækkes paa en Snor, og hænges 3 til 4 Dage paa et skyggefult Sted i Lufttræk, indtil de ere ret visnede; dernæst hænges de saalænge i Solen, uden at turde faae Regn eller Dug, til de ere ret tørre, og opbevares nu paa Snore paa et tørt Loft indtil Februar, da de bindes i Bundter.

Naturligviis affjæres Blomsterknopperne for

Blomstringen. Lader man imidlertid Blomsterne fremkomme, affjærer disse, og tørrer dem for sig, da give de, skaarne med anden Tobak, en rigtignok luxuriøs, men formedelst sin Aroma meget behagelig Pibe Tobak.

Som aldeles ukyndig i Landvæsenet, kan jeg ingen Mening have derom, hvorvidt disse Meddelelser for os kunne være nyttige. Da imidlertid vort Klima ei er meget strængere end det ungarste;*) da en Sandmergel sandsynligviis vilde virke som den anførte Blanding, naar dertil fattes Kulstøv; da endeligt Blanding med Saltvand, Gjødning med Tang og de sig i mange Egne, som i Marstegnene, befindende Saltdele, kunde muligen erstatte Tilføringen af Salt; saa har jeg ei troet det overflødigt at benytte den bequemme Leilighed, til at erholde disse Meddelelser.

Skulde det Høie Landhuusholdningssekskab finde disse Bemærkninger nogen Opmærksomhed værd, vilde det særdeles glæde mig, at have kunnet bidrage noget til Tobakskavlens Fremme her i Landet.

Kjøbenhavn den 2den April 1835.

Erhbødigst

S. C. Rabell,

polytech. Candidat i Mechanik.

*) Ifølge Sagkyndiges Yttring er dog Klimatet i Ungarn ikke lidet forskjelligt fra det i Danmark; Sommeren er især meget varmere og tørere og Luften klarere hist end her. — Men det var alligevel muligt, at den ovenomhandlede Fremgangsmaade kunde med Held anvendes ogsaa her i Landet, i hvilken Henseende Forsøg i det Smaa vilde være at anbefale. — Ifølge Hr. Candidat Rabells Opgivende holder Frøet sig et Par Aar. Udg.